

Arbeidstoeleiding vanuit detentie

Succesvolle start nieuwe vorm van samenwerken DJI, gemeenten en UWV WERKbedrijf

Werk vinden direct na de detentie blijkt voor de meeste gedetineerden een hele klus. Daarom hebben DJI, UWV WERKbedrijf en een aantal gemeenten de pilot 'Arbeidstoeleiding vanuit detentie' geïnitieerd.

Hoewel solliciteren en een opleiding volgen vanuit de gevangenis vaak al wel mogelijk is, is doorgeleiding naar een baan of een tijdelijk contract nog helemaal nieuw. Daarom is in Lelystad gestart met de pilot 'Arbeidstoeleiding vanuit detentie', een initiatief van DJI, UWV WERKbedrijf Lelystad en de gemeenten Lelystad, Almere en Dronten. Dit blijkt een succesvolle aanpak en daarom besloot staatssecretaris Albayrak op 12 januari 2010 om de pilot een vervolg te geven in Alkmaar, Almere, Arnhem, Grave, Ter Apel en Krimpen aan de IJssel.

Afstemming en aansluiting

Procesmanager Harm van Twillert: "De pilot is gerealiseerd in samenwerking met de gemeenten en met de Werkpleinen op de locaties. Uiteraard met steun van de VNG en met akkoord van de directies van DJI en UWV WERKbedrijf".

Harm van Twillert koppelt terug naar de zaal

Op 10 februari werd in Amersfoort de vernieuwende manier van samenwerken gepresenteerd. Er werd getoond hoe DJI, UWV WERKbedrijf en gemeente Lelystad

in 2009 tot een effectievere manier van ketensamenwerking zijn gekomen. Daarnaast werd deze dag geïnventariseerd wat de cruciale kernvragen en randvoorwaarden zijn in het kader van de landelijke uitrol, en werden kennis, ervaringen, meningen, visies, en drijfveren gedeeld. Harm van Twillert: "Gedurende het project ontstond er afstemming en aansluiting, en dat resulteerde in het in elkaar schuiven van werkprocessen. Het gevolg: voorzichtige, maar veelbelovende eerste cijfers".

Afstand tot de arbeidsmarkt

Het uiteindelijke doel van 'Arbeidstoeleiding vanuit detentie' is dat door arbeidsbemiddeling de afstand tot de arbeidsmarkt na detentie kleiner wordt. Hierdoor neemt zowel het aantal uitkeringsaanvragen als de kans op recidive af. Het project past binnen het DJI- en Kamerbeleid 'nazorgverbetering en terugdringen recidive' en sluit aan bij het Samenwerkingsmodel Nazorg dat in juli 2009 tussen gemeenten en justitie is gerealiseerd.

Geen baan of inkomen: grotere kans op recidive

De aanleiding tot de nieuwe manier van werken is een serieuze. Jaarlijks verlaten 32 duizend gevangenen een penitentiaire inrichting. Binnen zes jaar na detentie pleegt ruim zeventig procent van hen opnieuw een misdrijf. Uit onderzoek blijkt dat ex-gedetineerden met een baan, relatie en huisvesting de meeste kans hebben om op het rechte pad te blijven. Na de detentiefase hebben de meeste gedetineerden echter geen geld of werk. En voordat een gedetineerde een uitkering of baan heeft, is hij vaak weken of maanden verder. In die tijd is de kans dus groot dat hij opnieuw een misdrijf pleegt, of toegeeft aan een eventuele verslaving.

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie

werken aan perspectief

WERKbedrijf

Lagere kosten en minder overlast, door maatwerk en betere nazorg

Het uiteindelijke doel van 'Arbeidstoeileiding vanuit detentie' is dat door arbeidsbemiddeling - het vinden van een baan, het volgen van een passende opleiding of het inzichtelijk maken van competenties - minder ex-gedetineerden een uitkering aanvragen of opnieuw een misdrijf plegen. Daardoor wordt de samenleving veiliger en dalen de gemeenschapskosten. Els Rijpkema, Netwerkadviser Nazorg DJI: "Tijdens het hele proces wordt maatwerk geleverd en staat het individu centraal. Terugdringen van recidive, en de veiliger samenleving die daardoor ontstaat, begint immers bij het versterken van de autonomie van mensen en bij het bieden van perspectief aan mensen die dat zijn kwijtgeraakt. Daarnaast vraagt het om het opheffen van blokkades die een goede re-integratie en een duurzame participatie in de weg staan".

Knelpunten

Focussen op het individu en het bieden van maatwerk is echter niet altijd even makkelijk. Vooral niet wanneer er veel verschillende instanties en organisaties betrokken zijn, die soms onbewust langs elkaar heen werken. Marjolijn Berend, Projectmanager Collectieve sector UWV WERKbedrijf: "In de pilot werd duidelijk waar de knelpunten lagen en is een werkplan opgesteld waarin de taken en taakverdeling duidelijk zijn vastgelegd. In de pilot werd ook zichtbaar dat het project niet geschikt is voor elke ex-gedetineerde en dat er dus een goede voorselectie moet plaatsvinden".

Scherper oog voor de doelgroep

Op de verbeteragenda van 'Arbeidstoeileiding vanuit detentie' staat het *scherper definiëren van de doelgroep* dan ook met stip op nummer één. Zodat straks - aan de hand van meer en heldere criteria - alleen nog maar die gedetineerden worden geselecteerd die ook echt uitzicht hebben op inkomen uit arbeid. Direct of kort na hun detentie. Harm van Twillert: "Die groep zal daardoor in eerste instantie niet heel groot zijn, nee. En we starten misschien alleen met die gedetineerden die al inkomen uit arbeid hadden en die dat door hun detentie zijn kwijtgeraakt.

En die op de overige leefgebieden weinig tot geen blokkades hebben. Als we alleen al maar met een deel van deze groep effectief zijn, hen niet verder weg laten zakken van de arbeidsmarkt, en zoveel mogelijk voorkomen dat ze een uitkering nodig hebben, dan hebben we al heel veel gewonnen".

Participatiebudget

Zowel DJI, de VNG, als het WERKbedrijf, zien veel mogelijkheden om de detentieperiode beter te gebruiken voor re-integratie. Het gemeentelijke *participatiebudget* is daarbij een belangrijk middel om de arbeidsparticipatie van (ex-) gedetineerden te bevorderen. Harm van Twillert: "De inzet van het participatiebudget verdient zichzelf op termijn ruimschoots terug. Arbeidsbemiddeling en opleiding tijdens detentie zorgen er immers voor dat meer ex-gedetineerden straks zelf inkomen genereren. En dat minder ex-gedetineerden een uitkering aanvragen of opnieuw een misdrijf plegen".

Meer informatie

DJI

Els Rijpkema-Heerland
Netwerkadviser Nazorg
T: 06 - 1860 92 18
E: e.rijpkema-heerland@dji.minjus.nl

UWV WERKbedrijf

Marjolijn Berend
Projectmanager Collectieve sector
T: 06 - 2295 07 74
E: marjolijn.berend@uwv.nl

Els Rijpkema

Marjolijn Berend

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie

werken aan perspectief

WERKbedrijf